

De verdaagde zitting.

De zittingen der Tweede Kamer die eerst geschorst waren tot den 15den januari, zijn thans tot den 29sten verdaagd. Wat de reden van dit oponthoud is, weten wij niet, maar wij verwachten dat dit een bewijs is, dat de ministers rekenen tegen den 29sten gereed zijn, belangrijke ontwerpen aan de Kamers aan te bieden. Eene kortstondige schorsing der werkzaamheden is goed; de ministers moeten behoorlijke tijdsruimte hebben, om hunne voordragten te bewerken en de bezigheden af te doen, die zijn blijven liggen, gedurende den tijd dien zij aan de debatten der Kamers hebben moeten wijden. Ook voor de vertegenwoordiging is eene verpoozing heilzaam; het is goed, dat de afgevaardigde van tijd tot tijd weder eens tot zijnen gewonen kring terugkeere en zich meer onmiddellijk met land en burgerij in aanraking stelle; hij moet zich van tijd tot tijd verscheren en verfrisschen en niet altijd de zaken uit de vergadering, in comité of in sectie-vereeniging zien. Het is goed, dat de afgevaardigde buiten functie hoore en aanschouwe, wat het publiek over den gang der zaken, over den toestand des lands denkt en zegt, hoe het de regering, hoe het de vertegenwoordiging, hoe het zijn eigen geurag beoordeelt. De tijd der schorsing of verdaging is nimmer verloren, wanneer men zich dien ten nutte maakt, om den stand der publieke opinie gade te slaan, om waar te nemen welke indrukken de loop der zaken maakt, welke populaire waarheden tot uitvoering behoren gebragt te worden, welke populaire dwalingen of vooroordeelen bestreden en uit den weg geruimd moeten worden.

Tijdelijke staking der parlementaire werkzaamheden is dus niet slechts niet nadeelig voor de publieke aangelegenheden, maar nuttig en noodig. Vertegenwoordigingen die permanent zijn of langen tijd achtereen zitten, zijn schadelijk voor het land. In de eerste plaats absorberen zij te uitsluitend den tijd der ministers voor parlementaire debatten, wier langdurigheid veelal in omgekeerde verhouding staat tot hunne vruchtbaarheid. Het is duidelijk, dat een minister, die drie of vier dagen per week in de Kamer moet zijn, onmogelijk de zaken van zijn departement behoorlijk kan ter harte nemen en zijne ontwerpen met zorg en studie bewerken. Daarenboven verbasteren dergelijke langzittende of eeuwigdurende parlementen snel en worden ongeschikt voor hunne eigenlijke roeping. De zaken van het land worden beschouwd als particuliere aangelegenheden van het ligchaam; het oog wordt ongevoelig afgetrokken van het publiek buiten de Kamer; er sluipt een collegiale geest, een coterie-zin binnen; men vervreemdt allengs van hen die men vertegenwoordigt; men kiest partij voor of tegen punten die aan de burgerij tamelijk onverschillig zijn. Men wordt, wat de tegenwoordige Fransche wetgevende vergadering is: eene tijd en geld verbeuzelende vereniging van personen, die elkander

over en weder hatelijkheden toevocgen, en wier debatten, zonder eenige waardigheid of goede trouw, door de natie, wier belangen zich niemand aantrekt, met onverschilligheid worden opgenomen.

Doch, zoo schorsing van werkzaamheid noodig is ten einde regering en vertegenwoordiging frisch te houden, zoo moet in eenen vertegenwoordigenden regeringsvorm, vooral wanneer de werkzaamheden velen en belangrijk zijn, schorsing en verdaging noch dikwijls, noch voor langen tijd plaats hebben. Rust komt eerst te pas wanneer men zich moede gearbeid heeft. De regel moet zijn, na veel werks eene korte verpoozing. Men moet der regering gunnen om zich behoorlijk voor te bereiden en hare voorstellen met zorg gereed te maken, maar men mag dan ook eischen, dat de regering, wanneer de vertegenwoordiging weder bijeen is, terstond met hare zorgvuldig bewerkte stukken voor den dag kome. In den tijd van verpoozing moet men voorraad bijeenzamelen, opdat het niet aan stof ontbreke.

Wij verwachten bij de aanstaande bijeenkomst der Kamers de bewijzen te zullen ontvangen, dat de ministers zich de vier weken dat de Kamer hare werkzaamheden gestaakt heeft, ten nutte zullen gemaakt hebben, niet met vacantie te houden, maar met de wets-ontwerpen in orde te brengen die men van hen wacht. Er is veel te doen, er moet dus geen tijd verloren worden en gelijk de ministers van Burgerlijken Zin schenen te wedijveren naar de premie wie het minste en het slechtste werk zou leveren, zoo verwachten wij dat de tegenwoordige constitutioneele ministers wedijveren zullen, wie het spoedigst de best bewerkte ontwerpen zal indienen. Het ministerie heeft veel voor; het vindt sympathie en medewerking bij het land, bij de pers, bij de vertegenwoordiging. Wanneer het met deze voordeelen beden de verwachtingen die het opwekt, bleef, het zou een bewijs zijn, dat het minder kern, minder levenskracht had, dan men thans vertrouwt. Wij hopen dat het tegendeel blijken zal, en dat alle rossen ruiters zullen toonen te hebben.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 25 jan. In den laatsten tijd is de fort zeer druk, naar men verzekert betrekking hebbende op de Duitsche zaak. Men ziet eerstdaags belangrijke openingen uit Weenen te ontmoet. Hier en daar schijnt men als zeker aan te nemen, dat dadelijk bij het begin der zitting onzer wetgevende vergadering, de senaat een voorstel zal doen tot de aanneming van het Berlijnsche tractaat van 26 mei. In de Rijn-provincie openbaart zich eene levendige belangstelling voor het plan, om eenen spoorweg van Wiesbaden naar Koblenz aan te leggen. Den 27sten dezer zal te Limburg eene algemeene vergadering der belanghebbenden gehouden worden. Naar men weet, zal de uitvoering van dit plan op de ondersteuning der Pruisische regering kunnen rekenen. Voor het vinden der noodige fondsen bestaat geenerlei zwartigheid, daar deze onderneming goed renderen moet. Nopens de kettingbrug, die bij Koblenz over den Rijn zal gelegd worden, verneemt men, dat zij op twee massieve steenen boeren, in dien stroom te bouwen, zal rusten, en wel op eene hoogte, dat zelfs groote schepen met staande masten en bij alken waterstand onder dezelven

De kosten dezer brug werden op de streekschap 1 millioen gulden begroot, waartoe de regering de helft zal bijdragen, terwijl aan de onbegrijpelijk gedurende een tijd van 50 jaren het heffing van een bijleggeld zal toegestaan worden. Deze onbegrijpelijk wordt, uit een krijgskundig oogpunt beschouwd, mede door den prins van Pruisen begunstigd.

— Te Darmstadt hebben de vertellingen voor het Erfurter parlement nu werkelijk aanvang genomen; men verwacht, dat dezelve een gematigd vrijzinnigen geest zullen uitvalen. Het Groot-hertogdom Baden, heeft bij de verkiezing voor de Tweede Kamer, de constitutionele partij de volkomen zegepraal behaald. Met de afzetting van het Badensche leger gaat het snel voorwaarts. Reeds in februari zullen eenige afdeelingen derzelve, bijzonder kavallerie en artillerie, naar Pruisische garnizoens-steden afmarcheren.

Hamburg, 24 jan. Door sommige Duitsche dagbladen is gemeld, dat de heer von Bulow, die den Koning van Denemarken als Hertog van Holstein en Lauenburg, bij de bondscommissie te Frankfort zou vertegenwoordigen, aldaar niet erkend is geworden. Thans zegt een ministeriaal dagblad van Kopenhagen, gemagtigd te zijn te verklaren, dat de heer von Bulow wel degelijk te Frankfort erkend is.

Weenen, 23 jan. De keizer heeft de gemalin van den aartshterog Johann, de barones Brandhof, in den grafenstand verheven.

Munchen, 22 jan. Het getal der bij de Eerste Kamer ingekomen adressen tegen de wet tot emancipatie der joden (thans bij die kamer aanhangig) bedraagt reeds 364, zij zijn uit 1033 gemeenten en dragen gezamenlijk 51,315 handteekeningen; doch op vele plaatsen zijn de adressen door de gemeentebesturen, namens de gemeente onderteekend, zoodat het aantal der tegen de emancipatie gestemden, veel grooter is. Ook de Koning heeft een aantal dergelijke adressen ontvangen. Dezelve komen uit alle deelen van Beieren behalve de Paltz.

Berlijn, 25 jan. Het is nog niet bepaald wanneer de openbare beraadslaging der kamers over de door de regering voorgedragen grondwets veranderingen zal aanvangen. De commissie der Tweede Kamer heeft een gedeelte van die voorstellen, en wel de gewigtigste, onaannemelijk geacht; de commissie der eerste heeft zich met de voornaamste, ook met het Erfelijke Pairschap, vereenigd, onder voorwaarde dat de bevoegdheid der vertegenwoordiging ten opzichte der belastingen, uitgebreid werd, en alzoo aan de regering eene schikking aangeboden. Er zijn nog in de laatste dagen, verzekert men, pogingen aangewend om den Koning tot andere gedachten te brengen; maar hij was niet te bewegen tot veranderingen, die de strekking der voorstellen wezenlijk zouden wijzigen.

De instelling van Erfelijke Pairs acht hij, met het oog op Engeland, in geenen deele strijdig met een vrijzinnig regeringstelsel. In Pruisen, een rijk uit zooveel onderscheiden deelen door de sterke hand zijner vorsten zamengesteld, en dat alleen door krachtige en ombelemmerde werking van het centraal bewind kan worden zamengehouden en op zijne wijduitgestrekte grenzen tegen alle vijanden beveiligd, acht de koning al te gevaarlijk, aan de vertegenwoordiging het recht toetekennen van belasting weigering, waardoor de regering eensklaps zou kunnen worden magteloos gemaakt.

ENGLAND.

Londen, 23 jan. De Times deelt mede, dat sedert de in werking treding der nieuwe scheepvaartwetten, uit Nederland twee ladingen Oost-Indische bindrotting (de eene van 18,237 en de andere van 15,794 bossen) zijn ingevoerd, hetwelk onder de vroegere bepalingen verboden was. De beide schepen, waarmede zulks is geschied, waren echter in Groot-Brittannië gebouwd. Het slechte weder, dat tot nog toe in januari geheerscht heeft, belet het binnenkomen van meerdere schepen, om de voordeelen der nieuwe scheepvaartwetten te genieten.

De nationale associatie van het Charter heeft gisteren in de London Tavern, onder voorzitterschap van het parlementslid Feargus O'Connor eene zeer talrijk bezochte vergadering genouden. De zitting werd geopend met de voorlezing van een rapport van het provisioneel comité; er wordt in gezegd dat het comité besloten heeft, zoo in de hoofdstad als in de provinciën, groote Chartistische meetings bijeen te roepen en voorts een stelsel van plaatselijke organisatie over het geheele Vereenigde Koninkrijk aan te vangen; te Londen een lokaal tot het houden van wekelijkse bijeenkomsten te huren, en in maart aanstaande eene groote nationale conferentie te Londen te doen plaats vinden, ten einde kracht bij te zetten aan de Chartistische beweging en voor de ware, tot deze conferentie afgevaardigde vertegenwoordigers des volks, de gelegenheid open te stellen, om de behoeften, regten en belangen der arbeidende klassen uiteen te zetten, ten zelfden tijde als de vertegenwoordigers van de aristocratie, het kapitaal en het grondbeest, in het parlamentspaleis zitting houden. Bovendien stelt het comité het nemen van maatregelen voor, tot het uitgaan van kosteloos rondreizen van een aantal tractanten, om de belangen, staande de

middelen van herstel op te geven. Het comité wil zich voorts in verbinding stellen met de Iersche democraten en hunne medewerking inroepen bij den grooten zedelijken kampstrijd, welken de van alle vertegenwoordiging uitgesloten massa's in Engeland, Schotland en Wallis hebben ondernomen tegen de tirannie der aristocratie, de wetgeving van het privilegie en de verdrukking der oligarchie. Een soortgelijk beroep zal op de democraten in de Britsche koloniën gedaan worden, en op de vrienden der goede zaak in al de groote steden van het Vereenigde Koninkrijk, opdat ook deze krachtadige pogingen in het werk stellen, tot bevordering der wettelijke en vrédzame beweging ten gunste van het volkscharter.

Nadat de vergadering onderscheidene min of meer revolutionaire redevoeringen had aangehoord, nam zij met eenparigheid van stemmen een besluit aan, strekkende om te verklaren, dat het algemeene stemrecht een eene constitutie, met de hoofdpunten van het volkscharter tot grondslag, de eenige redmiddelen zijn, zoowel voor het Vereenigd Koninkrijk als voor deszelfs koloniën.

Het schijnt dat hier tegenwoordig verscheidene valsche munters werkplaatsen bestaan; te Manchester zijn eenige personen gearresteerd, als verdacht van betrokken te zijn in het vervaardigen of in omloop brengen van valsche geld.

De Engelsche stoomsloop *Hydra* stak den 11den oktober jl. van Rio-Janeiro in zee, om noord-waarts te kruisen. In den morgen van den 15den kreeg zij op een afstand van 10 mijlen eene brik in het gezicht, die noord-oostwaarts stevende. Oogenblikkelijk maakte de sloep er jagt op en de brik zette koers naar het land; doch de *Hydra* sneed haar den weg af en zond hare booten uit. Deze enterden en bevonden dat het schip was de *Imogene* van 200 ton, met 550 slaven van Benguela aan boord; de equipage ontsnapte en nam 150 slaven mede, er 400 achterlatende, waarvan de *Hydra* er 352 aan boord nam; de overige 48 zouden, daar het duister werd, tot den volgenden dag op de *Imogene* gelaten worden. Men vond geene papieren aan boord. De equipage van het slavenschip onderhield tijdens hare vlucht, een geweerbaar op de bemanning der Engelsche booten, en bragt aan eenen luitenant, drie manschappen en eenen neger ligte wonden toe.

BELGIE.

Brussel, 16 jan. Onder de kunstverzamelingen, welke in den jongsten tijd ter verkoop zijn aangeboden, bekleedt eens eerste plaats die van *Debruge-Dumenil*, te Parijs. Die verzameling, waarvan de verkoop den 23sten dezer zal beginnen en die tot den 9den februari zal aanhouden, telt 400 voorwerpen in hout, ivoor, marmor en metaal gebeeldhouwd; onder de schilderijen een van den grooten *A. Durer* en een van *Lucas van Leyden*; glaszchilderingen, vooral uit Duitsch-Zwitserland; de paleographie is rijk vertegenwoordigd door eene verzameling van kerkboeken uit de 14de, 15de en 16de eeuwen, alle hoogstmerkwaardig door de miniaturen; men vindt hier onderen anderen een handschrift van groot belang, een missaal in folio, omstreeks het midden der 15de eeuw vervaardigd voor *Jacques Juvenal des Ursins*, Aartsbisschop van Reims; 140 keurige miniaturen en meer dan 3000 versierde letters luisteren dit boek op. De emailleerkunst telt 158 voorwerpen, uitmunten de door schoonheid en verscheidenheid van den eersten Byzantynschen tijd tot de latere; de school van Limoges komt hier ongemeen uit; voorts heeft men keurige werkstukken van damasquines; een groot aantal vazen, drijfwerk, van de middeleeuwen af, waaronder verscheidene, die aan *Benvenuto Cellini* worden toegeschreven; Spaansch-Arabische pottbakkerswerken, Italiaansche en Saksische porseleinen enz. Zeer belangrijk en volledig zijn de glaswerken, van het begin der 15de tot de 18de eeuwen, die, zoo als ze hier voorkomen, eenig voor de geschiedenis der kunst mogen geheeten worden; wijders, andere soort van kunstarbeid, als wapentuigen, slotmakerswerk, oud Duitsch en Fransch uurwerk, en een aantal kleine horologiën, van de eerste uitvinding tot den tijd van *Lodewijk XIV*, om den voortgang der kunst te kunnen nagaan; daarna huisraad, voorwerpen van huishouding, gereedschappen enz. uit verschillende tijden en van verschillende volken; eindelijk eene verzameling van 400 voorwerpen van Oostersche volkslijst, vooral uit China en Indië.

In een bericht uit Italië wordt verzekerd, dat tengevolge van schikkingen met Spanje, de orde der ridders van Malta, met wier wederoprigting men zich thans bezig houdt, haar zetel en hoofdbestuur zou vestigen op Formentera, een der kleine Balea-rische eilanden, terwijl telkens een gedeelte derzelve naar Rome zou worden gezonden, om den paus tot eerewacht en verdediging te dienen.

Brussel, 17 jan. Men wachtte gisteren te Parijs, dat de heer *Montalembert* zoude antwoorden op de redevoering door de heer *Victor Hugo* den vorigen dag uitgesproken. Men werd echter in die verwachting teleurgesteld. Men berigt ons, dat in eene vereeniging van de conservatieve partij, die eergisteren na de zitting heeft plaats gehad, om te bepalen wie zich zoude belasten met de beantwoording van den *Montalembert*, besloten werd de orde der ingeschreven sprekers niet te veranderen. Aan den heer *Poujoulat* verbleef dus de lastige eerdere bestryding. Hij heeft zich van die taak gekwe-

ten door de voordragt van eene geschrevene redevoering; nu weet men welk eenen indruk de op de tribune voorgelezenen redevoeringen teweeg brongen. Niettegenstaande de zeer krachtige ondersteuning der regterzijde, is het den heer *Poujoulat* niet mogen gelücken den indruk weg te nemen, dien de reden van zijnen tegenstander had veroorzaakt.

Het behoeft geen betoog, dat de redevoering van den heer *Victor Hugo* door de organen der drukpers zeer verschillend beoordeeld wordt. Al de dagbladen der oppositie, van de *Presse* en de *Siècle* tot de *Democratie pacifique* en de *Voix du Peuple*, verkondigen, dat het de schoonste redevoering is, die nog iamer op de Fransche tribune werd uitgesproken. De meeste conservatieve bladen, van het *Journal des Débats* af, en dus de legitimistische en katholieke bladen nog veel meer, zijn daarentegen uitermate streng in de beoordeeling zoowel van den vorm als van het *fond* dier redevoering. Men kon hier zulk eene overdrijving van weerskanten verwachten. De redevoering van den heer *Victor Hugo* behelst zeer veel goeds, bij andere zaken, die dit, naar onze meening, veel minder zijn, maar het was verkeerd, dat hij somtijds al te hartstogtelijk was in zijn betoog. Hij wordt dus wederkeerig niet met kalme beoordeeld. Het verdient echter te worden opgemerkt, dat de Bonapartistische dagbladen van de overige conservatieve bladen verschillen in hunne beoordeeling van die redevoering. De *Constitutionnel* b.v. stemt toe, dat de heer *Victor Hugo* te ver is gegaan, doch verontschuldigt het min juiste in den vorm, door het gedurig in de rede vallen der regterzijde, dat hij lempheid noemt, waardoor de rede naar in zijne denkbeelden eenigzins verward zoude zijn geraakt; en de *Credit*, een ander orgaan der Napoleontische partij, verklaart zich onvoorwaardelijk ten gunste van den spreker. Bij die uiteenlopende beoordeelingen is men geneigd te vermoeden, dat die krachtige nitval tegen de clericale partij, het *Elysée* niet zeer mishaaft.

Gisteren had de heer *Pascal Duprat* zich belast met de bestryding der wet. Hij deed dit met talent en verklaarde zich voor de volstrekte vrijheid voor allen, zoo als die in België bestaat.

De heer *Bichard*, nog een lid der legitimistische en katholieke partij, die zoolang heeft aangedrongen op eene onbeperkte vrijheid van het onderwijs, heeft op het laatst der zitting van gisteren eene rede gehouden ten gunste dier bastaard-wet, waardoor alle vrijheid wordt legengewerkt. Wat alomkeeringen hebben er in dezen tijd plaats!

Zoo men geloof mag slaan aan sommige dagbladen, dan waren de geruchten omtrent *coups d'Etat*, die sedert een paar dagen weder slimeren, niet van allen grond ontbloot. Men zegt zelfs dat men daaraan een nieuw besluit de minister heeft belast met het onderzoek van het wetsontwerp betreurende de verhooging van de soldij der onder-officieren, moest toeschrijven; zij zoude van eene geheele verwerping hebben afgezien. Ook dit is slechts een gerucht, waarvoor wij niet instaan.

Gisteren liep te Parijs het gerucht dat de regering de tijding had ontvangen, dat de Paus den 15den te Rome zoude terugkomen. De H. Vader zoude den 5den Portici verlaten en zich eenige dagen te Terracina opgehouden hebben. Het expeditieleger zoude vier regementen te Rome achterlaten. Men begrijpt, dat wij voor de waarheid van dit gerucht niet instaan, te meer daar de Italiaansche berigten, die gisteren en heden zijn aangekomen, melden, dat de terugkomst des Pausen op nieuw schijnt uitgesteld te zijn.

De Parijsche *Opinion publique* meent te weten dat een gedeelte der Pauselijke leening, minstens van zes millioen, gesloten is en dat er maatregelen genomen zijn om binnen vier maanden eene katholieke magt te Rome bijeen te brengen; zij voegt er bij dat het niet onmogelijk zoude zijn dat de Paus met zijne terugkomst zal wachten tot dat die lijfwacht georganiseerd zal wezen. In allen gevalle gelooft zij, dat men te voorbarig is geweest met dien terugkeer, zelfs tegen den 17den februari aan te kondigen.

In de zitting van den Sardijnischen senaat van den 11den, heeft de minister van Buitenlandsche Zaken, de door de Kamer van Afgevaardigden aangenomen wet op de ten-nitvoerlegging van het met Oostenrijk gesloten vredes-tractaat, aangeboden.

De heer *Babi* heeft voorgesteld, om de door den minister gevraagde urgentie, zich naar de afdelingen te begeben en over dit wetsontwerp zonder discussie, gedurende deze zitting, zoude stemmen; maar op verzoek van onderscheidene senatoren, is de vergadering ten opzichte van dit voorstel overgegaan tot de orde van den dag.

De minister van Finantiën heeft vervolgens twee andere wetten aangeboden, die reeds door de Kamer van Afgevaardigden waren aangenomen, te weten: die, waarbij aan het ministerie eene bill van indemniteit wordt toegestaan, wegens de invordering der belastingen sedert den 1sten december en die, waarbij hetzelfde gemagtigd wordt met die inning voort te gaan tot na de aanneming der begrooting.

In de zitting der Kamer van Afgevaardigden van denzelfden dag, werd het voorstel van den heer *Rattazzi*, om de discussiën over de wet op de wijziging der verdeling der kiesdistricten, te schorsen, bij geheime stemming met 80 tegen 50 stemmen verworpen. De Kamer heeft de discussiën over die wet voortgezet. Morgen is het eerste artikel heeft aangenomen, met een stem van den heer *To-*

relli, houdende, dat de arrondissementen waar het aantal kiezers geene 40 bedroeg, bij Koninklijk besluit bij een ander kies-district gevoegd zouden worden. Alle overige artikelen werden zonder discussie aangenomen, alsmede een additioneel artikel, voorgesteld door den afgevaardigde *Marongi*, houdende dat in het vervolg deze wet ook op het eiland *Sardinië* van kracht zoude zijn.

De wet werd in haar geheel met 87 tegen 43 stemmen aangenomen.

Op den 2den januari heeft de opening der Kamer in Portugal, volgens het uitgegeven programma plaats gehad. In de troonrede verklaarde de Koningin, dat de vriendschaps-betrekkingen met de vreemde mogendheden van dag tot dag nauwer worden. Zij meldt dat er een tractaat gesloten is tusschen hare regering en Z. M. den Koning van Denemarken, opdat de Portugesche vlag in de wateren van den Sond dezelfde voorregten hebben zal als die der meest begunstigde natie, terwijl aan de Deensche vlag gelijke voordeelen in de havens van Portugal worden toegestaan. H. M. mag zich verheugen, dat de volmaakte orde in de Overzoesche bezittingen heerscht. Zij besloot hare rede met de pairs en de afgevaardigden uit te noodigen, in overeenstemming met hare regering, een onderzoek in te stellen naar den toestand des lands, en krachtadige maatregelen te nemen ten einde de definitieve organisatie van 's lands finantiën op vaste grondslagen te vestigen.

FRANSAARLEIJDE.

Parijs, 16 jan. Indien men de geruchten, die heden in de Wetgevende Vergadering in omloop waren, mag geloven, zoude er eene nieuwe vereeniging van afgevaardigden gevormd worden, onder het patronaat van het *Elysée*. Ook sprak men van eene nieuwe vereeniging onder het bestuur van de HH. *Piscatory*, *de Broglie* en *Thiers*.

De ministerraad heeft zich heden weder met de zaak van de *Plata* bezig gehouden. Men zegt, dat in deze zitting elk voorstel van interventie, rechtstreeks of gemengd, zelfs op kosten der regering van Montevideo, met eenparige stemmen is verworpen.

De *Moniteur* deelt heden twee belangrijke circulairen van den minister van onderwijs mede. De eene is tot de prefecten, de andere tot de onderwijzers gerigt. Zij hebben ten doel de vermelding van de onlangs door de Wetgevende Vergadering aangenomen wet, die, streng gehandhaafd, het lager onderwijs zal terug brengen tot den stand, dien het nimmer zou hebben verlaten, indien de regering loozen het na de februari-omwenteling niet op het nootlottig gebied van het socialisme hadden gebracht.

Er is sprake, dat men aan den generaal *Morgan* het kommandement zal opdragen, waarmede de generaal *Changarnier* is belast.

Een brief uit Olessa, dd. 31 december 1849, in de *Patrie* opgenomen, deelt het volgende mede.

De quaestie der Hongaarsche vlugteligen kan al geschikt beschouwd worden, zoo niet definitief, dat toch ten minste voorloopig. Reeds voor lang deelde ik u mede, dat dit de eenige mogelijke afloop was, en even lang reeds is het geleden, dat ik u deed opmerken, dat het groote struikelblok niet bestond in de quaestie der nitgewekenen, maar in die der Donau-provinciën. Ik blijf bij die meening volhardden, die thans, ofschoon wat laat, ook geloof begint te vinden in de dagbladen van het westelijk Europa.

Wanneer men ziet dat Rusland, in weerwil der vertoogen van de Porte, het Moldavisch-Walachisch grondgebied met 30,000 man blijft bezetten, dan opent men de oogen en begrijpt dat de toelating of verdrijving der uitgewekenen eene van die berekende moeilijkheden was, welke de Russische diplomatie zoo gaarne aan de algemeene bespreking prijs geeft, ten einde de aandacht bezig te houden, terwijl ondertusschen de groote feiten zonder gedruisch achter de schermen plaats vinden.

Hoe het ook zij, ziedaar nu de quaestie der uitgewekenen uit den weg geruimd, tot den welligt nabijzijnden dag, op welchen het den czaar zal gelieven haar weder in het leven te roepen. Men is het thans eens. Of men voldaan is, weet ik niet, maar men wendt het voor. Opmerkenswaardig mag het heeten, dat die schijnbare blijdschap vooral te Konstantinopel plaats heeft. De sultan heeft aan den minister van Buitenlandsche Zaken, *Ali pacha*, een millioen piasters ten geschenke geven. Een dergelijken staatslieden is te Parijs, de andere te Londen, ambassadeur, geweest: beiden zijn anti-Russisch gezind en staan bekend als ijverige voorstanders van het Engelsch-Fransch patronaat. Nu begrijpt gij welk een gerucht die gunstbewijzen moeten maken, die algemeen beschouwd worden als eene terging van het Russische kabinet.

De czaar heeft aan niemand piasters geschenken, maar daarentegen bevel uitgevaardigd om zijn leger op een ontzaggelijken voet te brengen. Uit een officieel stuk dat ik mij (in weerwil van de geheimzinnigheid welke met die stukken wordt in acht genomen) heb weten te verschaffen, blijkt dat Rusland 600,000 man infanterie, 50,000 man geregelde ruitery en 150,000 man ongeregelde ruitery op de been kan brengen, ongererekend de reserve en de militaire koloniën, die alsmede gemakkelijk nog 100,000 man zouden kunnen opleveren; en voeg daar dan nog bij dat het ligten van recruten met dubbele ijver wordt voortgezet, ten einde de gapingen aan

deel van zijn tijd en krachten aan weiden kunnen. Zijn taakstudie daarentegen zal hij geheel moeten laten vaten. Of wil men hem werkelijk onder den last der opgelegde werkzaamheden doen bezwijken? Meent men dat het onderwijs der geschiedenis geen taak is, zwaar genoeg voor de krachten van één mensch? Een van beide, of de gedane benoeming, zal niet beantwoorden aan haar doel, een voldoende onderwijs in de geschiedenis te Leiden te verkrijgen, of zij ontroofd der Oostersche taal- en geschied-studie één beoefenaar, dien men, zoo in 't geheel althans, niet ligt vervangen kan. Bij de geschiedenis daarentegen zou dit niet het geval zijn. Buiten den heer DOZT toch werden te haren dienste nog twee anderen genoemd; Dr. BAKHUIZEN VAN DEN BRIEK, van Amsterdam en de heer PIAGHT, te Rotterdam; wie de scherpzinnige nasporingen van den eersten, de diepzinnige studien van den laatsten kent, zou beider keuze niet anders dan gelukkig kunnen rekenen; en ware ons Hooger Onderwijs, wat het zijn moest, wat het zijn kan, laat men zich niet langer door plaatselijke belangen en kinderachtige ijverzucht van afdoende en doortastende maatregelen terughouden — men diende geen oogenblik te aarzelen beide geleerden — om hun verschil van aanleg reeds — aan onze inrigting te verbinden. Een van beide echter had men moeten benoemen, en de heer DOZT ware waarschijnlijk de eerste geweest zulk eene benoeming toe te juichen. Maar kan men het niet nog doen? Wij hebben de pen niet opgevat om in onvruchtbaren wroef een verzuim te gispren, dat onherstelbaar ware; wij meenen de mogelijkheid te zien en dozt voor eene wetenschap te behouden, die hem noode, die hem niet missen kan, en den leerstoel van een ander lang ontheerd vak van studie, op eene wijze te bezetten, die juist hem niet behoef te doen missen. Mopen wij, dat de man, bij zijne veelvuldige belangrijke werkzaamheden, tevens met de zorg voor de belangen van het onderwijs belast, de benoeming des heeren DOZT, die hem nog geen bepaald vak toewijst, in dien verstande zal uitleggen, dat hij hem onverdeeld aan zijne Oostersche studien laten zal, en tevens in de leemte van het geschiedkundig onderwijs door eene nieuwe benoeming zal voorzien.

II.

Wij behooren tot hen, die met mr. opzoeken de godgeleerde faculteiten gaarne van onze hoogeschole nagen weggenomen; de redenen, die ons daartoe nopen, behoeven wij hier niet uiteen te zetten; onze hoop vervuld te zien is zeker bij het verstandig bestier dat thans voor 's lands belangen waakt, eerder dan vroeger te wachten; toch is het niet zoo zeker, of bij de mogelijkheid van andere beschikkingen, vinden wij ons gedrongen onze beschouwen omtrent de vervulling der openstaande leerstoelen te uiten. — Wie zal prof. VAN HENGEL opvolgen? — Nog heeft de wakkere, werksame grijsaard eenige maanden voor zich, vóór hij zijnen werkkring voor goed sluiten zal, en reeds werden door de in kerkelijke zaken altijd bemoeizieke openbare meening, twee leeraars daartoe gedoodverwd, die zich een zekeren naam onder den volke verworven hebben, maar wier keuze men bij geene verstandige overweging van het gevorderde, zou kunnen billijken. Wat den eersten betreft, zou men reeds kunnen vragen, in hoeverre het gepast ware, aan VAN HENGEL den man tot opvolger te schenken, tegen wiens nitlegkundige rigting, beginselen en arbeid, hij met evenveel regt als kracht is opgekomen. Wat den tweeden aangaat, laten wij zijn kanselalent daar, maar gelooven dat juist reeds, het gevoel en de verbeelding, die hem op den preekstoel niet altijd even zuiver doen schitteren, hem voor onbevooroordeelde, kalme, uitlegkundige nasporingen, volkomen onbruikbaar maakt.

Wat VAN HENGEL's uitlegwijze bovenal kenmerkt is niet zijne scherpzinnigheid, zijne naauwlettendheid, zijn grondig onderzoek, zijne geleerdheid, die al zijne hoorders en lezers in hem kennen, maar het is dat, wat juist bij uitlegkunde des bijbels een hoofdvereischte is, hare onbevooroordeeldheid, hare onafhankelijkheid van leerstellige meeningen. Zoo toch de uitlegkunde den grondslag leveren moet waarop het gebouw des christelijken leerstelsels moet opgetrokken worden, den toetsteen waarnaar het bestaande beoordeeld worden moet, dan valt het niet zelf in het oog, hoe ieder vroeger opgevat leerstellig beginsel, die juiste verhouding omkeert, dat tot een begin maakt, waarmede men eindigen moest, den toetsteen dus onbruikbaar, den grondslag wankel maakt. Is het dus mogelijk, moeten wij vragen, iemand op te sporen, die met eene zoo gelijk mogelijke scherpzinnigheid, naauwlettendheid, geleerdheid, een even onafhankelijken zin vereenigt? — en wij gelooven daarop met twee namen althans voldoende te kunnen antwoorden. De eerste is die van den Leidschen hoogleeraar der wijsgeerte dr. ... De vruchten van dien arbeid zijn te wel bekend, om bij het wenschelijke zijner benoeming ook nog een oogenblik langer stil te staan; gaan wij

... dus tot den tweede over. Het is die van den leeraar der Gorkumsche hervormde gemeente dr. KOLWERDA. Grondige letterkundige en taalstudie, waarvoor men behalve het getuigenis zijner Leidsche leermeesters, en den docteursgraad hem door de Leidsche faculteit van letterkunde eershalve verleend, slechts de meer dadelijke proeve zijner verklaring van H. JOSEPHUS behoef aan te laten; — die grondige studie doet in hem den man verwachten, die van alle leerstellig streven vrij, tevens dezelfde naauwlettende, scherpzinnige, geleerde nitlegwijze op de schriften des N.-Verbonds zal toepassen, als hem in zijn uitgegeven arbeid kenmerkt, en in hem den waardigen opvolger van zijn onafhankelijken, vrijzinnigen voorganger doen veronderstellen. — Wij bevelen beide namen aan de aandacht der belanghebbenden en in deze zaken geroepenen aan.
Leiden, 11 januari 1850.

Advertentiën.

Op den 14den Januarij 1850 overleed te ROTTERDAM, de Heer ANTHONY VAN HOBOKEN, VAN RHOON EN PENDRECHT EN CORTGENE, Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder met de Ster der Orde van de Eikenkroon, in den ouderdom van ruim 93 jaren, in zijne geboorteen woonplaats, gedurende 75 jaren een gezegend Koppen. Hij was gehuwd met de Weduwe, Kinderen en kleinkinderen staren den waarlijk geesten man na, als een verheven voorbeeld van eenvoudige naauwgezetheid en burgerdeugd.

De ONKROERENDE GOEDEREN, op den 17den Januarij 1850, te Nijkerk bij inzet geveild, zijn met de hoogen gebracht:

- Gemeente NIJKERK:**
- A. No. 323, de Hoekkamp, op . . . . . f 1250.
  - » » 400, de Jaagop, op . . . . . » 1175.
  - » » 371 en 372, de Hoekkampjes, op » 1000.
  - » » 110, Lange Kampje, op . . . . . » 1400.
  - C. » 15, de Hemmels, op . . . . . » 2450.
  - K. » 91 en 92, Lutjeskamp, op . . . . . » 4200.
  - » » 5 en 6, Stangeland, op . . . . . » 3100.
  - B. » 361, 362 en 363, Tabaksland, enz., op . . . . . » 2300.
  - » » 902, Winkelhuis aan de Langestraat, op . . . . . » 1425.
  - » » 880 en 881, twee Woningen aan het Oostereind, op . . . . . » 1250.
  - » » 650, het Logement de Ploeg, op » 1800.
- Gemeente PUTTEN:**
- F. No. 924 en 925, de Hoekermat, op » 8100.

schrevene Goederen, blijft bepaald in het Logement de Vergulde Ploeg, te Nijkerk, op Donderdag den 24sten Januarij 1850, des avonds om 7 uur, en nadere inlichtingen omtrent dezelve zijn verkrijgbaar ten Kantore van den Notaris COLENBRANDER, te Nijkerk.

TE KOOP

Eene modieuse en sterke CALÈCHE, met Koetsiers- en Knechts-ZITBANKEN. — Te bevragen, franco, bij den Heer HEINRICH, aan de Steenstraat, te Arnhem.

De Pillen van HOLLOWAY zijn een uitmuntend middel in gevallen van gebrek aan spijsvertering, alsmede Gal- en Leverziekten.

Alle maatschappelijke en bedragsamen, die uit het boven aangehaalde ontstaan, (en welke te veel bekend zijn om alhier omschreven te moeten worden) zullen zonder moeite worden genezen, door eene matige dosis van dit onvergelykelyk geneesmiddel, waarvan de werking zoo krachtig is, dat de meeste verzwakte gestellen onmiddellijk versterkt worden. Hetzelve verlevendigt den geest, wekt den eetlust op, en bevordert de spijsvertering. In dit seizoen waarin de aanstekende ziekten zoo menigvuldig zijn, ware het raadzaam deze Pillen dikwijls te gebruiken; dezelve overtreffen elk ander geneesmiddel om gevaarlijke ongesteldheden te voorkomen.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.
Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75.

f 15.50, f 23.50; Poljes Zalf van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15 f 15.90 f 23.90.

Zijn op franco-aanvraag à contant te bekomen, bij den Heer F. ROMELIJN, Fz., Depothouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, HOLLANDS Etablissement.

Te Huur of te Koop

WORDT GEVRAAGD in de Provincie Gelderland, liefst in de nabijheid van Arnhem, Nijmegen of Wageningen, een BUITENTJE, met Logeabel HUIS van 5 à 6 KAMERS, STALLING voor een of twee Paarden en TUIN of een stukje LAND.

Franco aan te melden, onder Letters H. S., Bureau Arnheemsche Courant

MEN VRAAGT, tegen lo. Mei aanstaande, TE HUUR, op hoogstens een uur afstands van Arnhem, een KLEIN BUITEN, geschikt voor ZOMER- en WINTERVERBLIJF, met ruim KOETSHUIS, STALLING voor drie Paarden en zoo mogelijk met JAGT en VISSCHERIJ.

Opgave van huurprijs en verdere omschrijving, met franco-brief, aan den Heer PULSERS, te Arnhem.

TE HUUR

Twee HUIZEN, zijnde Rijn-Zigt en de Nieuwe Ploeg, met STALLING, HOUTEN LOODSEN, OPEN TERREIN, BOOMGAARD en WEIDE, bij elkan- der gelegen even buiten Arnhem, aan den Singel van de Velper naar de Sabels-Barrière. — Nadere Informatiën bij den Mr. Verwer van KUIK. — Brieven franco.

Burgerlijke stand.

TIEL:
Van 8 tot en met 15 januari.
Gehuwd: M. Bosch, met P. van Gelderen.
Bevallén: J. Thoomes, geb. Groh, D. — J. Stam, geb. van der Kolk, Z.
Overleden: J. Geurtse, gehuwd met E. Snoek, 80 j. — H. van Nifterik, gehuwd met W. van Erkel, 61 j. — Doodgeb. Z. van J. H. van Ewijk en E. van Stuivenberg.

CULENBORG:
Van 5 tot en met 12 januari.
Gehuwd: Geene.
Bevallén: C. van Arnhem, geb. van Lith, Z. — C. C. Koedam, geb. Kemp, Z. — J. Vermeulen, geb. de Klerk, Z. — J. Grootveld, geb. van Wake-
M. Kuiper, geb. Zielhorst, D.
Overleden: W. A. van Asch, 11 m. — G. van Dokkum, 6 w.

Marktprijzen.

ARNHEM, 18 januarij.
Oude Weit van f 0.00 tot 00.00; Nieuwe van f 6.30 tot 7.60. — Rogge van f 4.00 tot 4.25. — Boekweit van f 4.00 tot 4.50. — Gerst van f 3.30 tot 3.70. — Vriesche Haver van f 0.00 tot 0.00. — Voerhaver van f 2.20 tot 2.40. — Witte Boonen van f 0.00 tot 0.00. — Paardeboonen van f 4.10 tot 4.30. — Graauwe Erwtten van f 0.00 tot 0.00; Groene van f 6.00 tot 7.00; Gele van f 4.50 tot 0.00. — Koolzaad van f 00.00 tot 00.00; Avelzaad van f 0.00 tot 0.00; Klaverzaad van f 00.00 tot 00.00. — Aardappelen van f 0.90 tot 1.00. — Boter van f 0.45 tot 0.55 het pond.

TIEL, 14 januari.

De aanvoer van Tarwe was wat grooter dan voor acht dagen, en daar er nog al kooplust was, is ruim de vorige prijs betaald. Rogge als voren; Haver ruime tot vorigen prijs goed op; Boonen als voren; in Gerst gaat weinig om. — Nieuwe Tarwe van f 5.50, 6.60 tot 7.60. — Rogge van f 4.40 tot 4.90. — Duivenboonen van f 4.40 tot 5.00. — Gerst van f 3.50 tot 4.00. — Haver van f 1.80, 2.10 tot 2.70. — In Erwtten gaat weinig om.

Broodzetting.

18 januarij.
Roggebrood.
Een Roggebrood van 5 pond . . . . . f 0.37.
» dito » 3 » . . . . . » 0.22.
» dito » 2 » . . . . . » 0.15.
» dito » 1 » . . . . . » 0.07.
Fijn Tarwebrood.
Het pond Fransch of Vloerbrood . . . . . f 0.33.
Fransch of Vloerbrood 4 oncen . . . . . » 0.13.
dito » dito 3 dito . . . . . » 0.10.
dito » dito 2 dito . . . . . » 0.06.
Het pond Wittebrood of Weggen . . . . . » 0.29.
Wittebrood of Weggen 4 oncen . . . . . » 0.12.
dito » dito 3 dito . . . . . » 0.09.
dito » dito 2 dito . . . . . » 0.06.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 jan. 1 El 7 Palm 0 Duim; gew. 54 D. gev. 0 D.

De prijs der ... is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven te betalen. 25 centen regelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. ...